

THE JACOB RADER MARCUS CENTER OF THE
AMERICAN JEWISH ARCHIVES

MS-763: Rabbi Herbert A. Friedman Collection, 1930-2004.

Series H: United Jewish Appeal, 1945-1995.

Subseries 1: Sermons, Speeches and Writings, 1949-1982.

Box
23

Folder
23

"Reactions of World Jewry to the Six-Day War." May-June 1968.

For more information on this collection, please see the finding aid on the
American Jewish Archives website.

REACTIONS OF WORLD JEWRY TO THE SIX-DAY WAR

Speech of Rabbi Herbert A. Friedman, Executive
Vice President, U.S.A. to World Zionist Congress

June 12, 1968

The days of last May-June will be long remembered for the double miracle. The smashing military and moral victory of Israel by its Defense Forces and its common citizens; and the brilliant spontaneous demonstration of unity by the world-wide Jewish people will be recorded as one of the most tremendous achievements of our history.

But anyone who truly understood the skill, training, and courage of the Israel Army was not altogether surprised at the victory. Jews fought like gods and heroes, because they knew that all the centuries were looking at them, both past and future. Defeat was impossible, because it would desecrate our glorious past and would certainly destroy the future.

And anyone who truly understood the nature, character and values of world Jewry was not altogether surprised at the demonstration of strength. We rose as one, behind Israel, for it mattered not where or how we lived. We knew that this was our struggle too, and our fate also was being determined. Our pride, our honor, our dignity were all at stake.

A new type of Jew has grown in this land - proud, independent, self-reliant, able and willing to fight fiercely for survival; and a new type of Jew has grown abroad - also believing in survival, mutual responsibility and unity. I always disagreed with those who predicted the disappearance of the Jews in the diaspora through assimilation, because I believed that two strong forces would always hold the Jewish people together - the sense that we are one people, and the feeling that we have one land. When the moment of crisis came, this truth was clearly and quickly proven. The Jew in Israel and the Jew in every other country on the face of the earth is one and the same Jew. The land of Israel belongs to the people of Israel everywhere.

The social historians will write many books analyzing the reasons behind the phenomenal outpouring of support in money, manpower and political influence which the Jews of the world offered at the moment of testing. My own analysis of the reasons comes down to four basic words: love, fear, anger, pride.

Love for Israel is deep in the heart of the Jewish people. It is not always expressed - and sometimes it would even appear on the surface that there are ideas and issues which seem to divide Israel from the Diaspora. But, none of this can obliterate the very deep mystical tie of love which binds every Jew to his ancestral homeland.

Fear that something might happen to Israel galvanized every Jew to act. Israel has become part of the consciousness of every Jew. He may not think of her every day, but she is a fixed part of his life and thinking. He has grown accustomed to having her as part of his world, and the thought of losing her was too much to bear. Twenty years ago, she was a novelty, a sort of unreal dream - come - true. Today she is so much a part of him that if she were to go down, he felt he would go down with her. The loss of Israel would have meant, the loss of Jewish existence everywhere on earth.

Anger was a tremendous force. After Hitler, we determined that there would never be a second Auschwitz; that never again would Jews be killed or harmed by an enemy without the entire Jewish people rising to the support of the threatened portion of the people. If we did not understand enough, or if it was not possible to help in 1942, then certainly 25 years later, it would be absolutely unforgivable if we did not rally, swiftly and strongly, to show the world the true meaning of the unity of the Jewish people. Our response was a way of saying - "Don't anyone ever touch us again."

And, lastly, pride in the achievement of the Israel Defense Forces played an overwhelming part in the response. The favorite phrase was "Israel's lightning victory makes me feel ten feet tall." The speed and scope of the Six Day War gave every Jew in the world a renewed sense of dignity, strength and purpose.

Amazingly enough, the support of 1967 was much greater, by every criterion, than the support and identification of 1948.

Last year there was a much more emotional response. It was as though there was an explosion of sentiment, which spread like a fire. People did not wait to be asked, but volunteered.

There was a much more widespread response. More people than ever before came forward to be identified with helping Israel. There were mass meetings and rallies all over the world on a scale unprecedented.

There was a much faster response. The emergency campaign was organized and almost completed within a few weeks. In 1948 the campaign continued for the entire year. This time people made their decisions and announced their gifts in hours, or at most a few days.

There was a much larger response in money. In 1967 more than five times as much free money was transmitted from all sources than in 1948. And don't forget that in addition there was the huge amount made available through the Bond Organization, which did not even exist in 1948.

There were many people who made this double miracle possible, from Petach Tikvah to Pretoria - from London to Los Angeles - even the silent ones of Russia wept and prayed and hoped in their hearts. Those who gave blood and those who gave money formed one great chorus, singing at the height of the collective glory of this small unique people. No one man, woman or child need thank another. Each did his duty - and great symphony of praise belongs to the whole people which can be so noble when it wants to be. But this

hour of recall should not pass without recording that there were two men who came to us on the outside and brought the word to us. Pinhas Sapir and Aryeh Pincus went first to Europe, then to England, then to the U.S., then Sapir went alone to Canada and Latin America - all within a few days. They worked like demons, like tigers, and we shall never forget them for it.

The Jews of the world stood firm last June. We know what we wanted. Our reaction was chemical and electric. Our very deepest emotions were touched. Our reflexes worked swiftly. We were afraid of destruction. We were angry at another genocide. We felt pride in success. We felt love for our people in Israel. An unprecedented height of world-wide Jewish unity was welded by the flaming arc of the fire of war.

Now we wait - tense - uncertain. The ordeal for Israel's people is not finished. There may very well be more fighting - small scale we hope - larger scale possibly. The question is how we will react. What we did last June so well was a quick flash of raw emotion. What we do now will show the hard will of a millennial people determined to mold history and make it conform to our deep and passionate desire to live and create and fashion in our own image a world whose outlines were drawn by our ancient prophets and whose future exists to be shaped for the benefit of all mankind. Do we have the hard will?

We were born in the East, which both tradition and science have selected as the cradle of man. We were among the first men - and we shall be among the last men - and our goal is not for some small piece of rocky soil - but our historic purpose is to enable the Jewish people to live creatively at the crossroad of the continent where we were born

A long wait for peace? We will wait. Another war? We will fight. Love and treasure we shall continue to give - for I believe the hard will exists - the will to bring forth ever new generations of dreaming, creating Jews on this soil who shall stretch for the highest stars and some day attain them - achieving for our people its eternal and glorious goal: to be a light to the entire world. This, and nothing less is our fate. This and nothing less is our mission.

הימים של מאי-יוני אשקז' ייזכרו לדורות בזכות הנס

הגדול, נס כפול ומכופל שאירע לנו. בזכות הנצחון הצבאי והמוסרי

המוחץ של צה"ל ושל העם בישראל כולו; ובזכות ההפגנה הספונסאנית

המזהירה של אחרות העם היהודי באשר הוא - שיירשמו כאחד ההישגים

AMERICAN JEWISH

ARCHIVES

אבל מי שהבין וידע אל נכון את מלוא הכושר, האמון

הגופני והאומץ הרוחני של צה"ל - לא היה מופתע מכול וכול לנוכח

הנצחון. היילי ישראל נלחמו כנפילים, כאנשי השם בניבוחים, משום

שידעו כי דורות רבים - דורות העבר והעתיד - משתכלים בהם!

התבוסה היתה בלתי אפשרית, שכן היתה מחללת את עברנו המפואר,

ובוודאי שהיתה הורסת את אהבת העתיד! וכול מי שהבין וידע אל נכון

את טיבה, אופייה, ורעביה של יהדות העולם - לא היה מופתע מכל וכול

לנוכח הפגנת כוחה! התיצבנו כולנו כאיש אחד משחורי מדינת ישראל,

בכול מקומות מושבותינו באשר הם שם. ידענו כי מאבק זה הוא גם

מאבקנו וכי גם גודלנו נודץ במערכה הזאת. כול כבודנו, הערכתנו

העצמית, וגאווהנו - הוסלו על כף המאזניים!

אדם יהודי חדש גדל בארץ הזאת - גאה, עצמאי, בוסת בעצמו

ומוכן להיאבק בחירות-נפש על קיום האומה; ואדם יהודי חדש גדל גם מעבר

לימים - בתפוצות - אדם יהודי המאמין גם הוא בקיום האומה, בערבות

הודית, ובאחדות ישראל. מימי לא קיבלתי דעתם של אלה שניבאו כי

עזיבה יהדה התפוצות להעלם בדרך ההתבוללות; שכן העמנתי כי שני כוחות

אדירים ילכדו המיד את העם היהודי - התודעה שאנו עם אחד, וההרגשה

שיש לנו ארץ אחת. וכשהגניעה שעת הסכר הוכחה עד מדה אמיתותה של

אמונה זו.

היהודי בישראל היהודי בכול ארץ אדום על פני כדור-הארץ -

יהודי אחד הוא! ארץ-ישראל היא נולדת עם-ישראל בולג, באש הוא

שם! כל ישראל יש להם חלק בישראל! ...

ההיסטוריונים של החברה עוד יצחקו את הסיבות המניעיות

לזרם העצום האדיר של עזרה בכספים, בהשפעה מדינית, ובכוונה-אדם, שהושיטה

יהדות העולם לישראל בשעת מסה ומיבון. לדידי, הניחוח של הסיבות

המניעיות ממשמש בארבע מליט בטיסיות אלה: אהבה, ורדה, זעם וגאון.

ה א ח ב ה לישראל שכועה עמוק בלב-ליבו של העם היהודי.

לא תמיד היא מגיעה לכלל ביטוי. לפעמים גם נדמה כוילו קיימות בעיות

והשקפות עולם הממשות חייץ בין ישראל והתפוצות. אבל אף זאת מאלה

אין בכוחו לבשל את קשר ההתבונן העמוק ביותר, קשר של מיסיונריות,

המקשר כל יהודי ויהודי לארץ האבות.

התורה פן יארע מהו לארץ הזאת & הישמלה כול יהודי

ויהודי ויריבנה אותו לפעולה. ישראל הפכה לחלק בלתי-נפרד מתודעתו של כול יהודי ויהודי; אפשר שאין הוא מודע בה ככול יום ויום, אבל אין

ספק כי הינה שר של קבע בנפשו ובאורח-חיים. היהודי התרגל לראות

בישראל חלק מעולמו, והרעיון שהוא עלול לאבדה - היה לו קשה מנשוא !

לפני עשרים שנה היתה מדינת ישראל מעין דוב-היחיד, מעין הלום

בלתי-מציאותי שהתגשם. כיום הזה מדינת ישראל היא בער ממשוץ ועצם

מעצמותיו, במידה כזאת שהיא מרגיש שאם תרד, והלילה, למחרת - ירד גם

הוא עמה. חידלונה של ישראל, משמעותו: חידלון הקיום היהודי על פני

תבל כולה.

הזעם היה כוח עצום; אודי היסלר היה פנוי וגמור אתנו,

כי לא עוד היתה אושוויץ שניה ! כי לא עוד יהודיג או יפגע בנו אויב

מבלי שיקום העם היהודי כולו לעזרה אחו וחק של העם הנחון בסכנה.

אם בשחו לא השכלנו להבין כול הצורך, או שקשה ידנו מלהוסיע בשנה

אלף השע מאוח ארבעים ושתיים, ודי מקן עשרים וחמש שנה היה זה ודאי

מעשה אשר לא ייסלח אלמלא נחלבנו במהירות נמרצה להראוח לעיני כול

העולם כולו את משמעותה האמיתית של אחדותו של העם היהודי ! היה זה

כאילו אמרנו: "יחד אל יעז משהו לפגוע בנו לרעה !"

ואשרון אשרון - רגש הגאון של הישיגי צה"ל מילא הפקיד

מכריע בהיענות שלנו, הביטוי המקובל היה: "בציון-הבזק של ישראל

מקנה לי הרגשה כאילו אני ענק מאין הענקים". המהירות וההיקף של
מלחמת ששת הימים היקנו לכול יהודי בעולם תחושה פחדנית של כבוד עצמי,
חוסן פנימי ושהלסיות במדינתנו.

שהיום הדג, אך העזרה וההזדהות עם ישראל, מכול הבחינות

והצורות, בשנת אלף השע מאות שנים ושפע היו הרבנות יוח משימות מאשר

העזרה וההזדהות עם ישראל בשנת אלף השע מאות ארבעים ושמונה.

אשוקף היתה הוועידות הרבנות יוח ריבטית, גל הרגשות הלך

ובאה וחיש הפך לאש חבשה ! האנשים לא המתינו כדי להיות נתבעים-

ונותנים, אלא חשו להתנדב !

היענות הציבור היתה הרבנות יוח ריווחה ונפוצה אלה הבאים

להזדהות עם הממייעים בידי ישראל היו רבים יוח מאשר אי פעם בעבר.

אסיפות המונים וכינוסים למען ישראל נשכו בבול פינות העולם בהיקף

שאינו לו תקדים !

הזיכרון היה גם הרבה יותר פוידה, מגביה החידוש לישראל

אורגנה וכמעט הושלמה, חוץ שבועות פרעטיס, המגביה בשנה אלף השע פאוח

ארבעים ושמונה נמשכה כול השנה כולה, הפעם הואיסו הוודמיס הוודיעו

על תרומותיהם חוץ שעות, ולכול היוודי - חוץ ימיס אזויס.

הזיכרון היה הרבה יותר עצומה גם מבחינה כספית.

בשנה אלף השע פאוח ששים ושבע עלה סכום התרומות שהועברו לישראל בכל

הצבורות פי השע ויוודי מעל השיא שליו הגענו בשנת העצמאות, ואסוד גם

לשבות, כי נוסף על אלה הופערו לרשות ישראל גם הסכומים הגדולים

שגויסו על ידי מפעל אגרות החוב הישראלי, שעיין לא היה קיים כלל

בשנת העצמאות.

גם כפול ומכופל זה ארע בזכותם של יהודים רבים.

פחות-הקורה ועד פייסוריה, ומלונדון ועד לוס אנג'לוס, אסילו היהודים

השוחקים הוודמיס ארע בארץ רוסייה בנו והתמללו וקיוו בלבבם ! - אלה

שנתנו מרעם ואלה שנתנו פהונם התלכוד למקלה אהו, שעה את שידח

ההחילה הקיבוצית של אותה קמנה ויחידה במינה זו. אני איש, אהו, או

ילד, איינם חייבים תודה לוולת, כול ארע פילא את חובמו שלו, והעמנון

הגדול של שנת והחילה הוא נחלת העם כולו - נחלת העם היודע לגלות את

אבילותו אם רק רצונו בך. אל נא תעבוד שעה זכרון זו בלי להזכיר,
כי שניים באו אלינו מישראל והביאו את הבשורה: הלא הם פינחס ספיר
ואיפה פינקוס, שאלכו תחילה לאירופה, ואז כן - לאנגליה ולארצות הברית.
ספיר לבדו המשיך לקנדה ולאמריקה הלאטינית - וכול זה - חוץ ימים
מפטים, הם עבדו כשרים ולא ידעו מנוח - ואנו נזכור להם זאת המיד.
יהודי העולם ניצבו כחופה בצורה ביוני שעב. ידענו בדיוק
מה אנו רוצים! - תגובתנו היתה אורגנית ומחושבת! נודענו בכול
עומק רגשותינו - עד השזיח הנפש, הגבנו במהירות עצומה!
נודדנו מפני איום ההשמדה! רב היה זמננו על רצונ-עם שחוכנן טוב
על-ידי זדים! ורגשנו באווה על הנצחון. ליבנו התמלא אהבה לאחינו
בישראל, בלהט-הטש של המלחמה חושלה אחרת יהודית שלא היתה עוד כמות.
עכשיו אנו עומדים ומצפים - במהירות ובאי-וודאות, עם ישראל
עוד לא יצא ממגדף כור-הנסיון. עוד עלולים להיות קיבוח - תקוותנו
היא שיהיו בהיפי קטן בלבד, אך ייחכן שהיקפם יגול. השאלה היא: מה
תהיה תגובתנו? מה שחיסבנו כול-בך לעשות ביוני אחזקו היה בגוד
החלשות-כזק של רגש ראשוני! ואולם, במפטינו עכשיו - יראה העולם את
עוז-רצונו של עם בן אלפי שנים, שמנוי-רגמור-עמו לעצב כמו-יודיו את

דבי-יטיר, על-מנת שיהלמו את שאיפתנו העמוקה והלוהטת: להיות וליצור
עולם בולטנו וכדמותנו; עולם, שקוריו הוחרו על-ידי נביאינו הקדמונים,
ושטריו יעוצב לתועלת ולרווחתה של כול האנושיות כולה. היש בנו
החלטה נחושה לכך?

נולדנו במזרח, שהמטרה וגם המצע בווי בו כעיסה העולם.
היינו בין ראשוני בני העולם ונהיה בין אחרוני בני העולם - ומטרתנו אינה
איזו כמות ארץ סלעית קטנה; מנחת פנינו ההיסטורית היא: לאפשר לעם
היהודי חיי יצירה על מישור הודעים של היבטת בה נולדנו.
הנכונה לנו צמיחה ארוכה לשלום? אנו נצפה ונמתיין.
עוד מלחמה? - אנו נרע להילכט. את אהבתנו ואת דמינו - זמיט וחיי
פוטע - נוסין להחן | אני מאמין שהחלטתנו נחושה - שיש בנו כוח-העצון
להביא לעולם דורות על דורות של יהודים חולטים ולוחמים, יוצאים ובוזים,
את פניהם נמראות אל החוקים בכוכבים, ואת יום אתר אי יביעו עיניהם -
ויביאו את שפנו אל המטרה הנצחית והמפוארת: להיות אוד לגויים כולם.
זה ולא אתר הוא בודלנו. זו ולא אהיה היא שליחותנו.

Th Fr S Su Mo Tu W
 6 7 8 9 10 11 12
 (19) 6 pm

28.MAI

12.06 ;⊕

UJAPPEAL62911

0

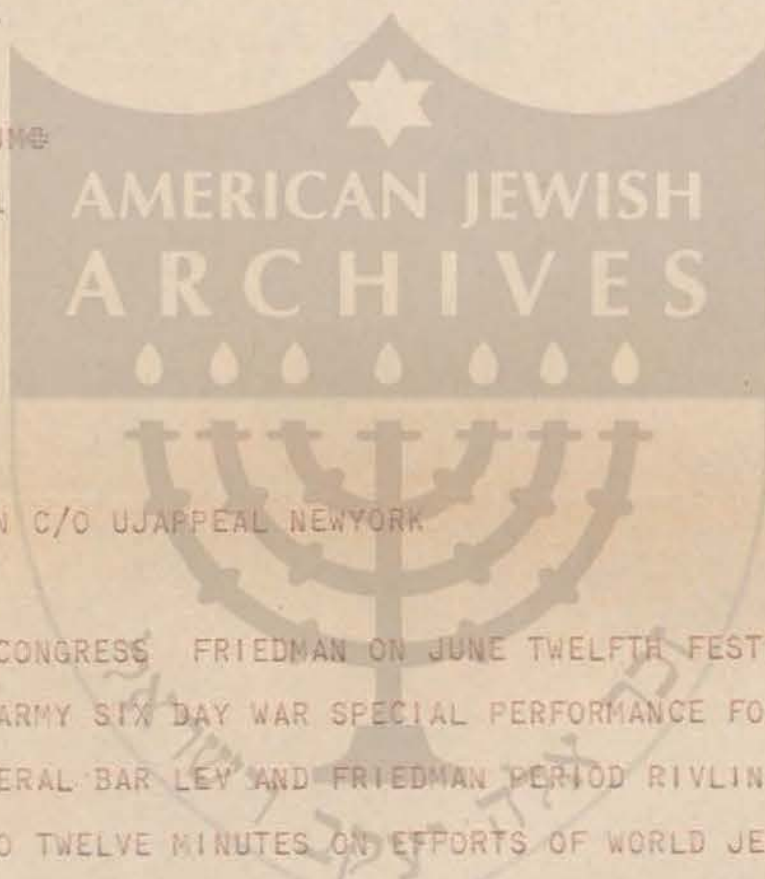
VIA WUI NYK

⊕

UJAPPEAL62911

R JEVAGENCY JMW

UJAPPEAL62911

28.5.68

FOR BERNSTEIN C/O UJAPPEAL NEWYORK

RE ZIONIST CONGRESS FRIEDMAN ON JUNE TWELFTH FESTIVE EVENING
 CONCERNING ARMY SIX DAY WAR SPECIAL PERFORMANCE FOLLOWED BY TWO
 SPEAKERS GENERAL BAR LEV AND FRIEDMAN PERIOD RIVLIN ADVISES FRIEDMAN
 SPEECH TEN TO TWELVE MINUTES ON EFFORTS OF WORLD JEWRY DURING THE SIX
 DAY WAR PERIOD OTHER ACTIVITIES WILL BE EXPLAINED WHEN HE WILL
 ARRIVE

VINITSKY

✓ Cash call -
 HRD -
 Film -

⊕

UJAPPEAL62911

R JEVAGENCY JMTT

Via WUI

from Herbert A. Friedman

Lessons Learned

1. No support from left
(even Jewish intellectuals
like IF Stone)
2. No support from Christian -
even ecumenicists
3. No support from certain
friendly governments - France,
Britain

But a completely tightened
sense of Jewish loyalty &
identity - students
volunteering

[Signature]

Hannibal - Rome
Benghis Khan - Europe through + high
Napoleon - Paris ^{Carta nobody would} know I lost articles (1)

YITZHAK FRIEDLANDER (1928-1948)

b. Germany 29 June 1928

came Palestine with family 1933 - joined Palmach

15 May 48 - went to Kibbutz Nirim - was killed toward dawn.

Last letter to mother dated 3 April 48

Shalom, mother dear,

Yesterday was your birthday.

I did not forget, but I couldn't find even a minute to send you this letter on that day. This explains why the letter is a day late. I don't know when it will reach you. You may even think that your Tzavik has forgotten you, but it is not so.

When I got up yesterday morning, I wanted so very much to tiptoe up to your bed and give you a warm kiss, say something to you just on the spur of the moment, and hand you a gift.

But this time there could be neither kiss nor gift; this time our lot is separation, loneliness, anxiety and readiness for things to come. This time my wishes for you are entirely different, more general, more "zionistic" in spirit, and also far more practical than in years past.

Remember, mother: The desire of a nation to live honorably cannot be measured by the number of pretty speeches made at conventions of world-wide organizations; it is measured by the sacrifice which each of us is ready to make for the cause.

①

1. FRIEDLANDER LETTER

BOY DIED NOT YET 20

STATE OF ISRAEL NOT YET 20 -

ALREADY 7000 BOYS + GIRLS DIED

What comparable sacrifice do we make?

2. NO PEACE - STILL FIGHTING

Eban said on 6 June in U.N.

"It is my conviction that men and nations do behave wisely once they have exhausted all other alternatives. Surely the other alternatives of war and belligerency have now been exhausted."

How sad that this idealistic optimism is as yet unfulfilled.

3. ISRAEL MUST BECOME STRONGER

- in military capacity - either to deter war or fight it

- on home front - everything from shelters to good absorption

OUTSIDE ISRAEL
immigration
JSC - Rumania
ORT

(2)

4. EMERGENCY FUND NECESSARY AGAIN

One soldier said:

" We fought for our lives as Jews
We fought for independence as Israelis"
Every American Jew must say that
we will fight for the same cause - and
our weapons shall be our money.

5. PERORATION

1. THE GRIM AND GLORIOUS DAYS OF JUNE
ARE ~~ENDING~~ ^{OVER} (Read marked TP) **
2. THE EMERGENCY IS REACHING A NEW
HEIGHT IN DANGER + OPPORTUNITY
3. YOU HAVE THE ABILITY AND DUTY
TO OFFER LEADERSHIP
4. IF YOU DO YOUR TASK, YOU WILL
SING WITH PRIDE + JOY - AND THE
SACRIFICE OF THE DEAD (6 million plus
7000) WILL HAVE MEANING

Phila.
Y.I. Conf. 9 Sept 67

①

1. TWO AMAZING EVENTS

- a.) Military Victory
- b.) World wide Jewish unity

2. Anyone knowing Israelis was not surprised at a.)

3. Anyone knowing Jewish people was not surprised at b.)

4. All my life I have said that we are a special and united people - with responsibility for each other

5. I have ~~said~~ disagreed with those who predicted our disappearance through assimilation

6. I have urged the "will to survive" and have worked to help organize that will.

(2)

7. The CJFUF has done great work in organizing that will by creating effective communities

8. We can accomplish anything we set our heart to, if we organize properly.

9. Reasons for the Jewish ^(greater than 1916) reaction.

a.) love for Israel - deep - not always expressed - sometimes issues appear to divide Diaspora from Israel. but mystical tie to ancestral homeland exists

b.) fear - after two decades, Israel is part of us, and her loss would have meant loss of Jewish existence everywhere on earth

c.) anger at possibility of Jews being exterminated by enemy threatening genocide. "Don't you touch us."

d.) pride in achievement of I.D.F. - speed of war made Jews "feel ten feet tall."

10. Problems Ahead

- a.) Military - fighting not over
- b.) Political - France, Soviet bloc, UN
- c.) Territorial -
- d.) Arabs
- e.) economic

11. Residual problems of Jews in

- a) Moslem bloc
- b) Communist bloc

4

12. Israel must be enabled to hold out for long time - needs great strength + support.

marked P
**

Most Jews of the world stood firm in June. We knew what we wanted. Our reaction was chemical and electric. Our very deepest emotions were touched. Our reflexes worked swiftly. We were afraid of destruction. We were angry at another genocide. We felt pride in success. We felt love for our people in Israel. An unprecedented height of world-wide Jewish unity was welded by the flaming arc of fire and an unprecedented generosity produced large funds.

Now we wait - tense - uncertain.

The ideal for Israel's people is not finished. There continues to be fighting - there may be more war. The question is how we will react. What we did last June so well was a quick flash of raw emotion. What we do now will show the hard will of a people to continue for the long pull. Do we have the will?

STEFAN ZWETG SAID:

"The written word has never, in times of tension and doom, the strength of warm and living speech, the vocal call to arms."

THIS IS NOT A TIME OF DOOM, BUT A TIME OF TESTING. SOUND THE VOCAL CALL TO ARMS - THERE IS STILL DANGER FACING ISRAEL - LET EVERY VOICE SHOUT A LOUD RESOUNDING CALL WHICH WILL AWAKEN OURSELVES, AWAKEN THE COUNTRY, TO LET ALL KNOW THAT WE SHALL FIND THE STRENGTH TO MEET OUR CHALLENGE - TO RAISE OUR HANDS - TO ~~RE~~ WARD OFF THE DANGER - TO MAKE ISRAEL STRONG. AND AGAIN ^{TO} LIFT THE JEWISH PEOPLE TO NEW HEIGHTS OF VIBRANT LIFE AND ETERNAL GLORY. THIS WE SHALL DO - SO HELP US GOD!